

Evaluatie gebruik Speelplek De Bongerdlaan

drs. A. van der Meide

januari 2009

een onderzoek in opdracht van de gemeente De Bilt

Onderzoeker	Andrea van der Meide
Projectleider	Jolanda Verdurmen
Opdrachtgever	Gemeente De Bilt
Interne begeleiding	Sandra Katsikas Else Hardjopawiro

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de auteurs vermenigvuldigd worden. Deze uitgave mag wel geheel of gedeeltelijk geciteerd worden, mits de auteurs daarbij vermeld worden en mits er geen wijzigingen in het geciteerde zijn aangebracht.

BOOM, Rotterdam, januari 2009
Meide, A. van der

Bureau Onderzoek Op Maat (BOOM)
Goudsesingel 184
Postbus 29027
3001 GA Rotterdam
telefoon: 010 403 03 80
fax: 010 403 03 81
e-mail: info@boom-onderzoek.nl
internet: www.boom-onderzoek.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Opzet onderzoek	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Resultaten enquête	3
2.1	Gebruik speelplek	3
2.2	Speeltoestellen	5
2.3	Suggesties ter verbetering speelplek	6
3	Interviews bewoners	9
4	Samenvatting en slotbeschouwing	13
4.1	Samenvatting	13
4.2	Slotbeschouwing	14
	Bijlage Toelichtingen bewoners	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente De Bilt heeft in het verleden een plan gemaakt voor de verschillende speelplekken in de gemeente. In de wijk De Leijen, een wijk die in de 70-er jaren is gebouwd, was behoefte aan een speelplek voor wat oudere kinderen van 8 tot 16 jaar. Over de inrichting van deze speelplek is contact geweest met direct omwonenden. Het grootste deel van deze omwonenden hebben, na een aantal aanpassingen, uiteindelijk ingestemd met het plan.

In de zomer van 2006 is de speelplek in gebruik genomen. Vooral gedurende het begin van de schoolvakantie, zijn er veel klachten binnen gekomen van omwonenden over de overlast van jongeren op deze speelplek. Verschillende partijen, zoals het jongerenwerk, de politie en de gemeente hebben toen een aanpak ontwikkeld om de overlast van de jongeren te laten afnemen. Zo is er bijvoorbeeld een alcohol- en drugsverbod ingesteld. In de zomer van 2007 was het aantal klachten met betrekking tot jongerenoverlast veel minder en is het redelijk rustig gebleven.

In een bewonersbijeenkomst van mei 2007 hebben bewoners aangegeven dat afgesproken was dat de speelplek en het gebruik ervan na 6 maanden geëvalueerd zou worden. Dit was tot op heden niet gebeurd. De gemeente De Bilt heeft Bureau Onderzoek Op Maat (BOOM) gevraagd om alsnog een evaluatie uit te voeren. De opdracht voor dit onderzoek luidde:

Breng in kaart wat het huidige gebruik is van de speelplek en welke verbeterpunten bewoners zien voor de speelplek.

In de evaluatie staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- Welke kinderen/jongeren maken gebruik van de speelplek (leeftijden, jongens en of meisjes)?
- Op welke tijdstippen en dagen wordt er met name gebruik gemaakt van de speelplek?
- Voldoet de speelplek aan de speelbehoefte van de kinderen/jongeren?
- Hoe vaak wordt er van de verschillende speeltoestellen gebruik gemaakt?
- Heeft men nog opmerkingen over het gebruik van de verschillende speeltoestellen?
- Heeft men nog suggesties voor verbetering van de speelplek of andere opmerkingen?

1.2 Opzet onderzoek

Er is in juni 2008 een enquête uitgezet onder 64 bewoners in de omgeving van De Bongerdlaan. De opdrachtgever heeft de enquête huis-aan-huis bezorgd, samen met een begeleidende brief waarin het doel van het onderzoek werd uitgelegd en bewoners werden verzocht om mee te doen aan het onderzoek. Bewoners konden de ingevulde vragenlijsten opsturen naar BOOM in een bijgevoegde antwoordenvolp. In totaal hebben 23 van de 64 bewoners de vragenlijst ingevuld.

Om nog een nadere toelichting en verduidelijking te krijgen op de resultaten van de enquête is aan het einde van de vragenlijst gevraagd of men bereid is om mee te werken aan een vervolgesprek over de speelplek. Zeven bewoners zijn hierover nog telefonisch geïnterviewd.

Tabel 1.1 Achtergrondkenmerken respondenten

	Aantal respondenten (N=)	Percentage (%)
Ligging woning		
Direct aanwonende	10	43%
In de buurt, geen zicht op speelplek	13	57%
Thuiswonende kinderen		
Ja	5	22%
Nee	18	78%
Leeftijdscategorie kinderen		
Onder de 6 jaar	2	9%
6 tot en met 11 jaar	1	4%
Zowel 6 tot en met 11 jaar als 12 tot en met 16 jaar	2	9%
Geen thuiswonende kinderen	18	78%
Gebruikt kind speelplek		
Ja	3	13%
Nee	2	9%
Geen kinderen	18	78%

Iets minder dan de helft (43%) van de bewoners woont direct aan de speelplek.

87% van de huishoudens maakt geen gebruik van de speelplek, grotendeels omdat men geen thuiswonende kinderen heeft. Van de vijf gezinnen met thuiswonende kinderen die de vragenlijst hebben ingevuld, maken drie gezinnen wel gebruik van de speelplek.

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk zullen de resultaten van de enquête worden gepresenteerd. Indien er een verschil is in de mening tussen de direct aanwonenden en de bewoners die iets verder weg wonen, dan wordt dit in de tekst vermeld. In hoofdstuk 3 worden de vervolginterviews met de bewoners besproken. Het rapport wordt beëindigd met een korte samenvatting, waarin de onderzoeksvragen centraal zullen staan.

In een bijlage zijn de toelichtingen opgenomen die de bewoners hebben gegeven bij verschillende vragen in de enquête.

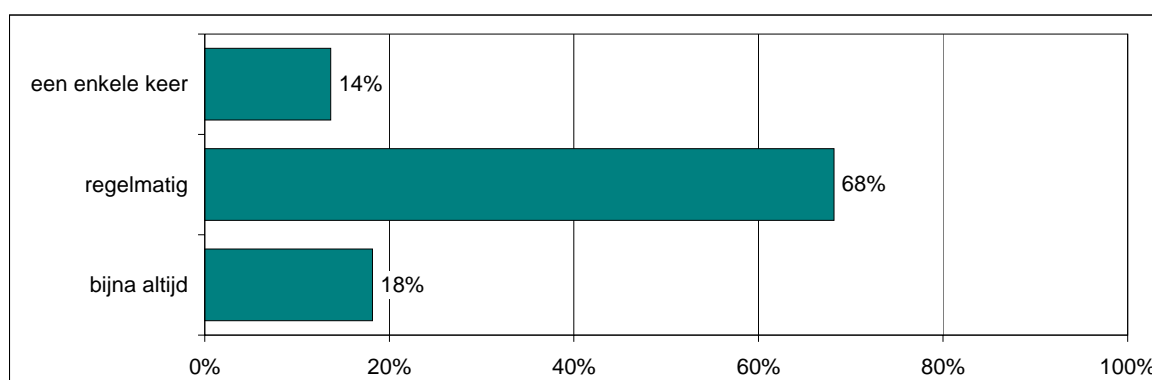
2 Resultaten enquête

2.1 Gebruik speelplek

Frequentie gebruik

In eerste instantie is gevraagd of de speelplek aan De Bongerdlaan bij mooi weer gebruikt wordt door jongeren en/of kinderen. De resultaten staan vermeld in de volgende figuur.

Figuur 2.1 Frequentie gebruik speelplek (N=22)

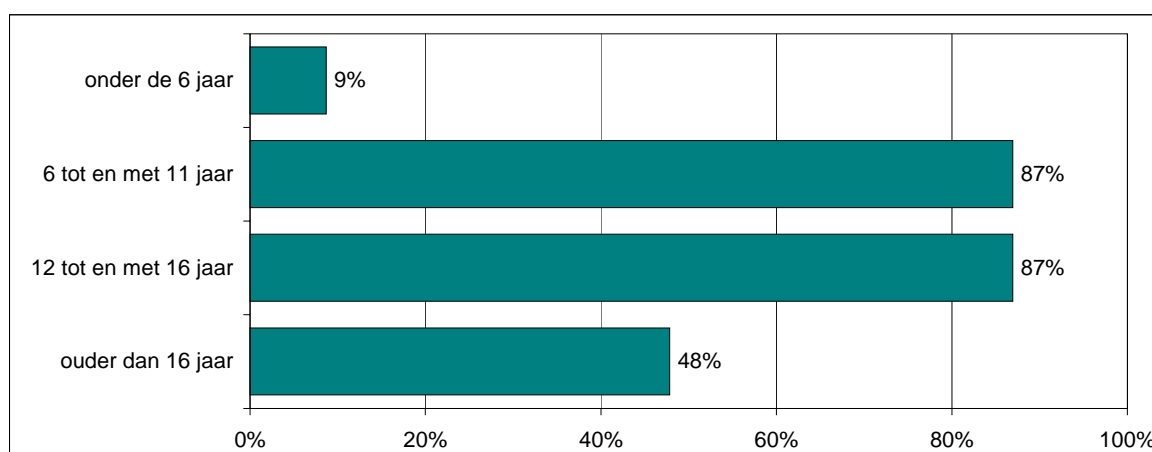

68% van de bewoners geeft aan dat de speelplek regelmatig gebruikt wordt door jongeren en/of kinderen. Volgens 18% wordt de speelplek bijna altijd gebruikt. Geen enkele bewoner geeft aan dat de speelplek nooit gebruikt wordt.

Gebruik speelplek algemeen

Tevens is gevraagd welke leeftijdsgroepen gebruik maken van de speelplek. De resultaten staan vermeld in de volgende figuur.

Figuur 2.2 Leeftijdsgroep gebruik speelplek (N=22)

- Bewoners konden meerdere antwoorden aankruisen, vandaar dat het totaal optelt tot meer dan 100%.

Vooraf de groep van 6 tot en met 16 jaar maakt gebruik van de speelplek. 87% van de bewoners geeft aan dat deze groepen gebruik maken van de speelplek. De helft (48%) van de bewoners geeft aan dat ook jongeren boven de 16 jaar gebruik maken van de speelplek.

Wie gebruikt de speelplek het meest

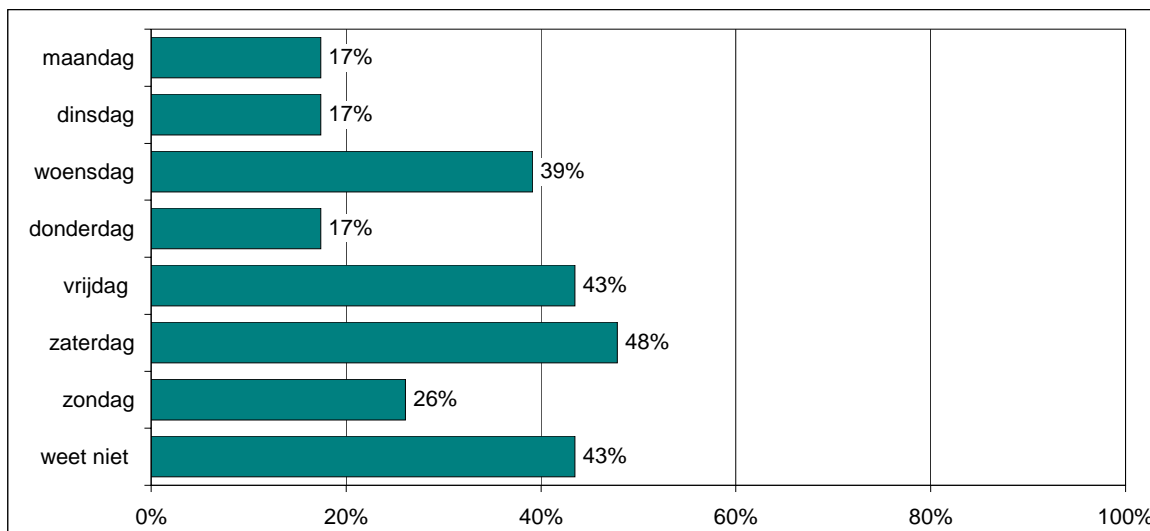
We hebben niet alleen gevraagd welke groepen er allemaal gebruik maken van de speelplek, maar ook welke groepen er **het meest** gebruik van maken. Daaruit blijkt dat het toch de jongeren van 12 tot en met 16 jaar zijn die **het meest** gebruik maken van de speelplek (48%), gevolgd door de groep van 6 tot en met 11 jaar (22%). Volgens 13% maken jongeren ouder dan 16 jaar **het meest** gebruik van de speelplek, 17% geeft op deze vraag geen antwoord.

Aan de bewoners is gevraagd of volgens hen vooral jongens, vooral meisjes of evenveel jongens als meisjes gebruik maken van de speelplek. 39% van de bewoners geeft aan dat het vooral om jongens gaat en ook 39% geeft aan dat het ongeveer evenveel jongens als meisjes zijn.

Welke dagen en tijdstippen

Aan de bewoners is gevraagd op welke dagen en tijdstippen de kinderen en/of jongeren vooral gebruik maken van de speelplek aan De Bongerdlaan. Om welke tijdstippen gaat het in het weekend en wanneer komen de kinderen/jongeren door de week voornamelijk. De resultaten staan vermeld in de volgende figuur.

Figuur 2.3 Dagen gebruik speelplek (N=23)

- Bewoners konden meerdere antwoorden aankruisen, vandaar dat het totaal optelt tot meer dan 100%.

Op deze vraag hebben 10 bewoners (43%) geen antwoord gegeven. Zaterdag wordt de speelplek het drukst bezocht (48%), gevolgd door vrijdag (43%) en woensdag (39%).

Tabel 2.1 Tijdstip gebruik speelplek (N=23)

	weekend	door de week
de ochtend: voor 12.00	0%	4%
de middag: tussen 12.00 en 18.00	70%	65%
het begin van de avond: tussen 18.00 en 22.00	78%	65%
avond/nacht: na 22.00	22%	13%

- Bewoners konden meerdere antwoorden aankruisen, vandaar dat het totaal optelt tot meer dan 100%.

Door de week wordt de speelplek het meest gebruikt tussen 12.00 en 22.00 (65%). Ook geeft 13% van de bewoners aan dat er na 22.00 gebruik van gemaakt wordt. In het weekend ligt de nadruk iets meer op het begin van de avond (78%) en wordt er na 22.00 meer gebruik van gemaakt (22%) dan door de week.

Aanwezigheid fietsen, brommers en honden op de speelplek

Om de speelplek aan De Bongerdlaan is een hekwerk met fietssluisen en hondenroosters gezet om fietsen, brommers en honden te weren. Aan de bewoners is gevraagd aan te geven hoe vaak er nog fietsen, brommers of honden op de speelplek komen. Het resultaat staat in de volgende tabel vermeld.

Tabel 2.2 Aanwezigheid fietsen, brommers en honden op de speelplek (N=23)

	vaak	soms (bijna)	nooit	weet niet
fietsen	26%	30%	13%	30%
honden	4%	9%	22%	65%
brommers	17%	17%	26%	39%

Veel bewoners konden geen antwoord geven op deze vraag. Honden komen in ieder geval weinig op de speelplek. Een kwart van de bewoners (26%) ziet nog vaak fietsen op de speelplek, 17% ziet vaak brommers.

2.2 Speeltoestellen

Er zijn verschillende speeltoestellen op de speelplek. Er is aan de bewoners gevraagd per toestel aan te geven hoe vaak deze worden gebruikt door de jongeren/kinderen. Ook is gevraagd welk toestel het meest gebruikt wordt en welk toestel het minst. Verder is aan de bewoners gevraagd of zij suggesties of verbeterpunten hebben ten aanzien van de speeltoestellen.

Tabel 2.3 Gebruik speeltoestellen (N=23)

	vaak	soms (bijna)	nooit	weet niet
de skysurf	70%	13%	0%	17%
pannaveldjes	43%	35%	0%	22%
tafelvoetbal	4%	30%	22%	43%
tafeltennistafel	0%	4%	48%	48%

De skysurf wordt het meest gebruikt, 70% van de bewoners geeft aan dat dit speeltoestel vaak gebruikt wordt. De pannaveldjes worden in mindere mate gebruikt, maar nog steeds 43% van de bewoners geeft aan dat ze vaak gebruikt worden. Bewoners die direct aan de speelplek wonen, noemen iets vaker dat de skysurf en de pannaveldjes vaak gebruikt worden door de jongeren.

De tafeltennistafel wordt volgens de bewoners niet vaak gebruikt, 48% geeft zelfs aan dat de tafeltennistafel (bijna) nooit gebruikt wordt. Opvallend is verder dat bewoners vaak niet weten hoe vaak een speeltoestel gebruikt wordt, met name bij het tafelvoetbal en de tafeltennistafel is dit het geval.

Vervolgens is gevraagd welk toestel volgens bewoners het meest gebruikt wordt. Volgens 48% van de bewoners wordt de skysurf het meest gebruikt, 35% denkt dat de pannaveldjes het meest gebruikt worden. Bijna driekwart (70%) denkt dat de tafeltennistafel het minst gebruikt wordt, 4% noemt de voetbaltafel.

Suggesties of verbeterpunten voetbaltafel

Van de 23 bewoners hebben 8 bewoners suggesties of verbeterpunten genoemd. Verschillende bewoners geven aan dat de voetbaltafel herrie maakt (3x) en dat het beter verwijderd kan worden (4x). Het dient nu vaak als zitplaats.

Suggesties of verbeterpunten skysurf

Van de 23 bewoners hebben 8 bewoners suggesties of verbeterpunten genoemd. Verschillende bewoners geven aan dat ze de skysurf verwijderd (3x) of verplaatst (2x) willen hebben. Het wordt gevaarlijk gevonden (2x) en het lijkt tot veel gegil en gekrijs (3x). Enkele bewoners (2x) geven juist positieve opmerkingen over het speeltoestel.

Suggesties of verbeterpunten tafeltennistafel

Van de 23 bewoners hebben 9 bewoners suggesties of verbeterpunten genoemd. De meeste bewoners geven aan dat ze de tafeltennistafel verwijderd willen hebben (6x). De tafel wordt alleen gebruikt om op te hangen.

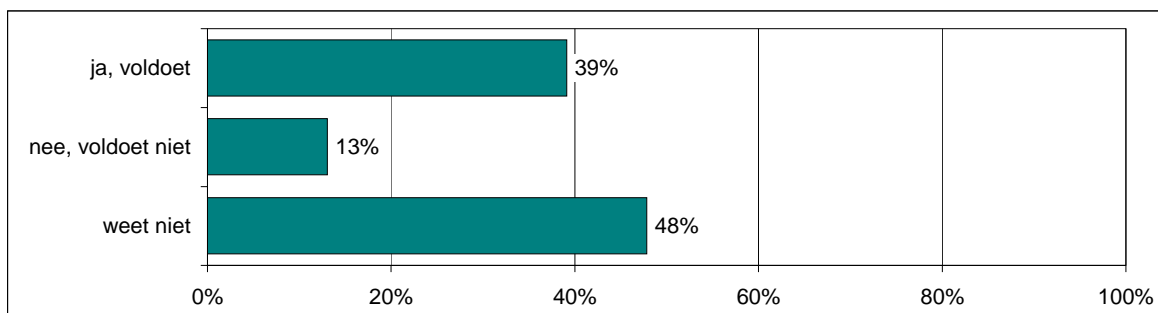
Suggesties of verbeterpunten pannaveldjes

Van de 23 bewoners hebben 6 bewoners suggesties of verbeterpunten genoemd. De meeste bewoners geven aan dat het leuk is om mee te spelen (4x).

2.3 Suggesties ter verbetering speelplek

Aan de bewoners is gevraagd of zij denken dat de speelplek voldoet aan de behoefte van de kinderen en/of jongeren. Ook is gevraagd waarom de speelplek naar hun mening wel of niet voldoet en of men nog verbeterpunten of suggesties kan noemen.

Figuur 2.4 Voldoet de speelplek aan de behoefte (N=23)

39% van de bewoners meent dat de speelplek voldoet aan de behoefte van de kinderen en/of jongeren voldoet, 13% denkt dat de plek niet voldoet. 48% van de bewoners weet niet of de speelplek voldoet aan de behoefte.

Aan de bewoners is gevraagd om een toelichting te geven op hun antwoord. Hierbij is door bewoners verder niet ingegaan op de speeltoestellen zelf, maar vooral op de speelplek als geheel. Bewoners die vinden dat de speelplek voldoet aan de behoefte (39%), geven aan dat jongeren elkaar hier kunnen ontmoeten en gebruik maken van de speelplek. Bewoners die vinden dat de speelplek niet voldoet aan de behoefte (13%) vinden dat er teveel gehangen wordt, vaak met bier en wiet door oudere jeugd, en dat er daarom minder gespeeld kan worden dan wanneer die jongeren er niet zouden hangen.

Suggesties ter verbetering van de speelplek

Negen van de 23 bewoners hebben een suggestie gedaan. Twee bewoners wil dat de speeltoestellen worden verwijderd en dat het weer een speelweide wordt, zoals het vroeger was. Tevens wordt genoemd dat er meer toezicht moet komen, het bord met regels moet weer worden teruggeplaatst (3x). Een aantal bewoners doet verder wat suggesties voor verandering in de speeltoestellen (3x).

3 Interviews bewoners

Met 7 bewoners is nog een kort telefonisch interview afgenomen om iets verder in te gaan op het gebruik van de speelplek. In dit hoofdstuk worden kort de resultaten van de interviews besproken. Van deze bewoners hebben er 3 thuiswonende kinderen. Vijf bewoners zijn direct aanwonende van de speelplek, twee bewoners wonen wel in de buurt van de speelplek, maar kijken hierop niet uit.

Bewoner 1: direct aanwonend

Deze bewoner kijkt uit op de speelplek en heeft kinderen in de leeftijd tussen de 6 en 16 jaar. Zijn kinderen maken geen gebruik van de speelplek.

Deze bewoner geeft aan dat de speelplek ook veel wordt gebruikt door jongeren boven de 16 jaar, die daar rondhangen met hun brommer, roken en drinken. Het is dus meer een hangplek geworden dan een speelplek.

De jongeren veroorzaken wel overlast, niet omdat ze bepaalde handelingen verrichten, maar omdat er een dreigende sfeer vanuit gaat. Deze bewoner heeft ze wel eens aangesproken, maar de jongeren zijn ongeïnteresseerd, willen niet luisteren. Ook maken ze erg veel rommel, bijvoorbeeld het gooien van blikjes op de grond.

De groep bestaat uit ongeveer 6 tot 12 jongeren. In 2006 was de situatie veel erger. De groep was veel groter, en vooral richting vrouwen vertoonde deze groep heel vervelend gedrag. De gemeente en de politie doen er voldoende aan om de situatie acceptabel te houden. Hij heeft verder geen idee wat er nog gedaan kan worden, hij vindt het moeilijk om zich te verplaatsen in de jongeren. Het zou fijn zijn als de groep minder bedreigend over kwam en minder rotzooi maakte.

Het is overigens niet zo, dat andere kinderen geen gebruik maken van de speelplek. Voornamelijk in de middagen en in het weekend zijn er jongeren die hier wel spelen. Maar zodra de groep hangjongeren komt, gaan deze jongeren weer weg.

Wat betreft de speeltoestellen heeft deze bewoner niet veel opmerkingen. De skysurf nodigt wel uit tot gillen. Hij vindt echter dat dit er ook bij hoort en heeft daar zelf geen problemen mee. De tafeltennistafel wordt alleen gebruikt als hangplek. Ze zitten hierop in plaats van hierop te spelen.

Bewoner 2: direct aanwonend

Deze bewoner kijkt uit op de speelplek, ze woont er recht tegenover. Ze heeft geen thuiswonende kinderen.

Deze bewoner vindt dat de speelplek hier nooit had mogen komen, volgens haar ligt deze veel te dicht op de behuizing. Toen de speelplek er net was, was er erg veel overlast. Jongeren hingen rond tot laat in de avond, soms wel tot 12 uur. Er werd veel rommel gemaakt en volgens haar werd er ook gedeald.

Het is nu een stuk rustiger. De groep jongeren die hier eerst voor veel overlast zorgde, hangen nu op een andere plek in de wijk. Deze bewoner heeft wel het idee, dat de omwonenden die met hun achtertuin tegen de speelplek aan zitten nog steeds veel overlast hebben. Het gaat dan vooral om geluidsoverlast. Het geknal van de bal bij de pannaveldjes, het gegil van de meiden bij de skysurf. De tafeltennistafel en voetbaltafel worden helemaal niet gebruikt. De tafeltennistafel wordt alleen maar gebruikt om op te hangen. Verder staat het hek altijd open, waardoor jongeren met hun fietsen en brommers op de speelplek kunnen komen.

Bewoner 3: direct aanwonend

De tuin van deze bewoner grenst aan de speelplek, hij heeft geen thuiswonende kinderen.

De speelplek wordt voornamelijk gebruikt door kinderen tussen de 8 en 16 jaar. Op woensdag, donderdag, vrijdag en in het weekend wordt de speelplek het meest gebruikt. Met mooi weer is het natuurlijk drukker.

Er is nu wel sprake van minder overlast dan vroeger. Maar deze bewoner ervaart nog wel steeds geluidsoverlast van het gebruik van de speelplek. De tuin grenst eraan, dus als het mooi weer willen zij in de tuin zitten maar dan wordt de speelplek natuurlijk ook het meest gebruikt. Ze kunnen letterlijk verstaan wat de jongeren tegen elkaar zeggen. De pannaveldjes maken veel herrie (bal tegen de hekken) en bij de skysurf wordt er veel gegild.

Er is sprake van tegengestelde belangen. Zij willen rustig in de tuin zitten en de jongeren willen daar lekker rondhangen. Meestal wordt het na 10 uur 's avonds weer rustiger, en als dat niet zo is vraagt zijn vrouw aan de jongeren of ze rustiger willen doen. Meestal houden ze hier dan wel rekening mee. Hij misgunt het de kinderen niet dat ze een plek hebben om te spelen, maar deze bewoner vindt dat het te dicht bij hun tuin is.

Als de speelplek toch blijft, dan zou hij graag willen dat er een nieuw bord met spelregels wordt geplaatst, zodat je iets hebt waar je op terug kunt vallen als je de jongeren wil aanspreken. Op dit bord zouden bijvoorbeeld de openingstijden moeten staan (bijvoorbeeld tot 21.30), geen drank- en drugsgebruik, geen fietsers en brommers, alleen voor jongeren onder de 16 jaar.

Bewoner 4: direct aanwonend

Deze bewoner kijkt uit op de speelplek, zijn voortuin grenst hieraan. Hij heeft geen thuiswonende kinderen.

De overlast is veel minder dan voorheen. Hij ervaart geen overlast van het gebruik van de speelplek en ook nauwelijks van de hangjongeren. Deze bewoner vindt het wel gezellig om een speelplek met kinderen in de buurt te hebben. Hij vindt het echter wel jammer dat er geen plek meer is voor kleine kinderen.

De tafeltennistafel zou weg moeten. Hij wordt niet gebruikt en ze gaan er alleen maar op zitten. De voetbaltafel maakt veel herrie, het lijkt wel of ze hem proberen stuk te maken. De skysurf wordt het meest gebruikt. Ook de pannaveldjes worden regelmatig gebruikt. De skysurf kan soms wel irritant zijn, als de jongeren hier 's avonds laat nog mee spelen, omdat er ook veel bij gegild wordt.

Bewoner 5: direct aanwonend

Deze bewoner kijkt uit op de speelplek en heeft kinderen van 7 en 10 jaar oud.

Ze vindt het op zich wel fijn om een speelplek in de buurt te hebben, maar het is een probleem dat er veel jongeren rondhangen. Dat is nu wel minder dan in het begin. In het eerste jaar hingen er wel groepen van 50 jongeren rond, die veel rotzooi maakte en ook gewoon gingen plassen in de bosjes. De groep is nu een stuk kleiner geworden. Het gaat om 10 tot 12 jongeren. Ze hangen er voornamelijk 's avonds en 's nachts rond, soms ook overdag.

Deze bewoner is op zich niet tegen een speelplek. Ze zou het beter vinden om er iets voor kleinere kinderen van te maken, er zijn namelijk ook veel kleine kinderen in de buurt. Maar aan de andere kant zijn er veel plekken voor hangjongeren gesloten. De Bongerdlaan is samen met het Bakemakwartier de enige plek waar deze groep jongeren terecht kan. Wat dan belangrijk is, is dat er duidelijke regels moeten zijn die ook gehandhaafd moeten worden. Geen alcohol en drugs, na 10 uur 's avonds mag je de speelplek niet meer gebruiken. Er was een bord met regels, dat hebben de jongeren vernield en er is geen nieuw bord gekomen. Dit vindt ze een verkeerd signaal richting de jongeren.

Wat betreft de speeltoestellen, ze vindt de skysurf een gevaarlijk toestel. Haar oudste kind heeft al een keer daarmee een klap tegen zijn hoofd gehad. Verder wordt er erg veel bij gegild als de jongeren dit toestel gebruiken.

Bewoner 6: niet direct aanwonend

Deze bewoner kijkt niet uit op de speelplek en heeft geen thuiswonende kinderen.

Volgens deze bewoner trekt de speelplek wat oudere kinderen (tussen de 8 en 12 jaar) en ook soms wat jongeren rond de 17 jaar. De speelplek wordt gebruikt na schooltijd tot ongeveer 10 uur 's avonds. Hij ervaart zelf verder geen overlast van het gebruik van de speelplek, kinderen moeten een plek hebben om te kunnen spelen.

In 2006 was het veel drukker op de speelplek, hij was toen net nieuw. Er was toen ook veel meer overlast en de politie moest vaak komen kijken. Maar dat is nu niet meer nodig.

Wat betreft de speeltoestellen geeft deze bewoner ook aan dat de tafeltennistafel alleen maar wordt gebruikt om op te zitten. Misschien is het een idee om er nog iets neer te zetten voor de wat jongere kinderen, bijvoorbeeld een schommel.

Deze bewoner heeft nog een aantal andere opmerkingen over de speelplek. De struiken zijn nu niet gesnoeid. De gemeente wilde dit wel, maar de direct omwonenden waren hier tegen. Volgens hem zal er minder gebeuren op de speelplek, als het ook beter zichtbaar is als de struiken zijn gesnoeid. Verder wordt het hek niet altijd op slot gedaan, als mensen van de gemeente het gras hebben gemaaid. Als het hek dicht is, kunnen de jongeren er tenminste ook niet met hun fietsen en brommers bij komen.

Bewoner 7: niet direct aanwonend

Deze bewoner kijkt niet uit op de speelplek, hij heeft zelf kinderen tussen de 6 en 16 jaar.

Volgens hem maken vooral meisjes gebruik van de speelplek van ongeveer 10/12 jaar, met name op dinsdag- en donderdagmiddag. De meisjes maken het meest gebruik van de skysurf. De tafeltennistafel en de voetbaltafel worden volgens hem niet gebruikt. Sowieso heeft hij het idee dat er te weinig gebruikt wordt gemaakt van de speelplek. Er zijn weinig speelplekken die leuk zijn voor kinderen van 10/12 jaar. Volgens zijn dochter van 10 zouden er een schommel moeten komen, een klimrek voor grotere kinderen of een hoge, spannende glijbaan. Ook een basketbalveldje zou leuk zijn.

In 2006 was er wel veel overlast van de speelplek. Dat ging voornamelijk om geluidsoverlast van hangjongeren. Kofferbak van auto's werden open en dicht geslagen, stereotorens aan. Veel rotzooi van bierflesjes en bierblikjes. Het is nu echter een stuk rustiger. De groep jongeren heeft zich verplaatst en hangt niet meer rond op deze speelplek. Hij heeft er zelf dan ook geen overlast meer van.

4 Samenvatting en slotbeschouwing

4.1 Samenvatting

In de zomer van 2006 is aan de Bongerdlaan een speelplek in gebruik genomen. Vooral in het begin zijn er veel klachten gekomen van omwonenden over de overlast van jongeren op deze speelplek. Met de omwonenden is afgesproken dat de speelplek en het gebruik ervan geëvalueerd zou worden. De gemeente De Bilt heeft Bureau Onderzoek Op Maat (BOOM) gevraagd om deze evaluatie uit te voeren. De opdracht voor dit onderzoek luidde:

Breng in kaart wat het huidige gebruik is van de speelplek en welke verbeterpunten bewoners zien voor de speelplek.

Voor deze evaluatie is in juni 2008 een enquête uitgezet onder 64 bewoners in de omgeving van deze speelplek. In totaal hebben 23 van de 64 bewoners de vragenlijst ingevuld. Aanvullend op deze enquête zijn nog 7 bewoners telefonisch geïnterviewd.

In de evaluatie staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- Welke kinderen/jongeren maken gebruik van de speelplek (leeftijden, jongens en of meisjes)?
- Op welke tijdstippen en dagen wordt er met name gebruik gemaakt van de speelplek?
- Voldoet de speelplek aan de speelbehoefte van de kinderen/jongeren?
- Hoe vaak wordt er van de verschillende speeltoestellen gebruik gemaakt?
- Heeft men nog opmerkingen over het gebruik van de verschillende speeltoestellen?
- Heeft men nog suggesties voor verbetering van de speelplek of andere opmerkingen?

Gebruik speelplek

68% van de bewoners geeft aan dat de speelplek regelmatig gebruikt wordt. Bijna alle bewoners (87%) geven aan dat de groep van 6 tot en met 16 jaar er komt. We hebben niet alleen gevraagd welke groepen er allemaal gebruik maken van de speelplek, maar ook welke groepen er **het meest** gebruik van maken. Daaruit blijkt dat het toch de jongeren van 12 tot en met 16 jaar zijn die **het meest** gebruik maken van de speelplek (48%), gevolgd door de groep van 6 tot en met 11 jaar (22%).

Aan de bewoners is gevraagd of volgens hen vooral jongens, vooral meisjes of evenveel jongens als meisjes gebruik maken van de speelplek. 39% van de bewoners geeft aan dat het vooral om jongens gaat en ook 39% geeft aan dat het ongeveer evenveel jongens als meisjes zijn.

Zaterdag wordt de plek het drukst bezocht, gevolgd door vrijdag en woensdag. Door de week is dit meestal tussen 12.00 en 18.00 en tussen 18.00 en 22.00. Dit geldt ook voor het weekend, hoewel iets meer bewoners aangeven dat het tussen 18.00 en 22.00 is. In het weekend wordt er volgens bewoners na 22.00 iets meer gebruik van gemaakt dan door de week.

De telefonische interviews met bewoners bevestigen dit beeld. De speelplek wordt voornamelijk gebruikt door de wat oudere kinderen. Een aantal bewoners geeft ook aan dat er jongeren rondhangen op de speelplek die wat overlast veroorzaken, dit is echter wel een stuk minder dan een paar jaar geleden.

Speeltoestellen

Van de vier toestellen wordt aangegeven dat de skysurf (70%) en, in mindere mate, de pannaveldjes (43%) vaak gebruikt worden. De tafelvoetbal en de tafeltennistafel worden niet vaak gebruikt.

De bewoners zijn het meest positief over de pannaveldjes. De skysurf wordt iets minder gewaardeerd, omdat het gevaarlijk kan zijn en er veel bij gegild wordt. Enkele bewoners geven aan dat de voetbaltafel en de tafeltennistafel beter verwijderd kunnen worden, omdat ze nu vooral gebruikt worden om op te hangen. Zo hebben 6 van de 23 bewoners aangegeven dat de tafeltennistafel weg zou kunnen.

Ook uit de telefonische interviews blijkt dat wat betreft de bewoners de tafeltennistafel weg kan. Een aantal bewoners geeft aan dat zowel de pannaveldjes als de skysurf overlast geven. De skysurf door het gillen en de pannaveldjes omdat de bal tegen de hekken veel lawaai maakt.

Suggesties ter verbetering speelplek

Op de vraag of de speelplek voldoet aan de behoefte van de kinderen en jongeren, geeft 48% van de bewoners aan dat zij dit eigenlijk niet weten, 39% denkt dat het voldoet en 13% denkt van niet.

Als verbeterpunten noemen bewoners meer toezicht en het plaatsen van een bord met spelregels. Op dit bord zou bijvoorbeeld kunnen staan dat jongeren geen alcohol en drugs mogen gebruiken en dat de speelplek na 22.00 niet meer gebruikt mag worden. Een dergelijk bord is er wel geweest, maar nadat deze was vernield door een aantal jongeren is dit bord niet meer teruggeplaatst.

Tevens is aangegeven dat het hek niet altijd goed wordt afgesloten, waardoor brommers en fietsen op de speelplek kunnen komen.

Bewoners hebben ook nog een aantal suggesties gedaan voor de speeltoestellen. Het verwijderen van de tafeltennistafel en eventueel de voetbaltafel zou minder gelegenheid geven tot hangen, deze speeltoestellen worden verder toch niet gebruikt. Eventueel zouden deze vervangen kunnen worden door andere speeltoestellen voor wat jongere kinderen (jonger dan 12 jaar) of uitdagende speeltoestellen voor de oudere kinderen (boven de 12 jaar) zoals grote glijbaan of klimrek.

4.2 Slotbeschouwing

De speelplek aan de Bongerdlaan wordt goed bezocht, de meeste bewoners geven aan dat de speelplek regelmatig wordt bezocht, en de meeste omwonenden staan er niet afwijzend tegenover. De speelplek was met name bedoeld voor jongeren tussen de 12 en 16 jaar. Deze opzet is deels geslaagd. Volgens de bewoners is dit de groep die er het meest gebruik van maakt, maar de speelplek wordt ook gebruikt door kinderen onder de 12 jaar en jongeren ouder dan 16 jaar. De skysurf en de pannaveldjes worden door de jongeren het meest gebruikt, maar ze komen ook op de speelplek samen om te hangen.

De bewoners hebben een aantal goede suggesties gedaan. Zo zouden de tafeltennistafel en de voetbaltafel weggehaald kunnen worden, omdat ze nauwelijks als speeltoestel worden gebruikt. Deze toestellen zouden eventueel vervangen kunnen worden door een ander spannend speeltoestel gezien de doelgroep van de speelplek (tussen de 12 en 16 jaar), wellicht hebben de jongeren daar zelf goede ideeën voor. Een aantal bewoners doet de suggestie om alle speeltoestellen te verwijderen en er weer een speelweide van te maken, zoals het vroeger was.

De overlast waar in de beginperiode sprake van was is dermate gedaald dat dit voor de meeste bewoners geen probleem meer is. De bezwaren die er nu nog zijn, zouden voor een groot deel kunnen worden verholpen door het herplaatsen van een bord met duidelijke regels (waaronder geen alcohol en geen drugs gebruik, geen afval op de grond gooien, speelplek na 22.00 uur verlaten) en tijdelijk extra toezicht op de naleving hiervan.

Bijlage Toelichtingen bewoners

Suggesties of verbeterpunten ten aanzien van de voetbaltafel

- Beter smeren van de stangen. Ze zijn vrij stroef.
- Dit tafelfoetbalspel maakt lawaai: piept en kraakt en bonkt. Je moet als tegenstander in de gaten houden dat je de poken niet in je buik geduwd krijgt. Wel een leuk spel om te doen.
- Het apparaat zelf maakt veel kabaal bij gebruik, stiller maken of verwijderen.
- Maakt soms teveel lawaai.
- Regelmatig schoonmaken (heb ik laatst zelf gedaan).
- Verwijderen.
- Weghalen, wordt als zitplaats gebruikt.
- Wordt meestal gebruikt om op te zitten. Is te weinig actie voor buitenspelen.

Suggesties of verbeterpunten ten aanzien van de skysurf

- Apparaat nodigt kinderen uit om hard te gaan gillen. Een skysurf hoort o.i. in een pretpark thuis en niet in een woonwijk. Suggestie: wegdoen, elders plaatsen.
- Gevaarlijk spel. Mijn kinderen hebben het ding keihard tegen het hoofd gekregen. Wel een hele uitdaging voor de kinderen. Ze vonden het leuk. Geen toestel zonder toezicht. Je kunt niet zonder gillen op het toestel rondzwaaien. Met name 's nachts erg irritant. Wordt vaak gillend gebruikt 's nachts door de oudere hangjeugd.
- Ik woon er recht tegenover. Alleen en altijd gekrijs. Verder het veld op??
- Ja, schot in de roos. Actie, spanning, beweging en kan met een groepje gedaan worden.
- Prima speelgoed, degelijk.
- Verwijderen.
- Waarschuwingsbord (ik vind het een gevaarlijk ding).
- Weghalen.

Suggesties of verbeterpunten ten aanzien van de tafeltennistafel

- Kinderen vergeten batjes, balletje waait weg, is niet echt voor die plek.
- Moet verdwijnen, ideaal voor hangjongeren, wordt als zitplaats gebruikt.
- Verwijderen.
- Weghalen.
- Weghalen.
- Wordt dikwijls als hangplek gebruikt.
- Wordt niet gebruikt, alleen om op te liggen, weghalen mag.
- Wordt niet veel gebruikt.
- Wordt voor 90% gebruikt als hangtafel (blowen). Suggestie: wegdoen, elders plaatsen.

Suggesties of verbeterpunten ten aanzien van de pannaveldjes

- Erg leuk om te spelen. Wordt wel als bankje gebruikt door de hangjeugd. Regelmatig veel afval (naast de afvalbak) peuken, glas, drank, wietzakjes, blikjes, chipszakken, koek-snoepafval etc.
- Idee is leuk, uitvoering is misschien wat minder. De ijzeren hekjes geven nogal eens pijnlijke plekken op de schenen.
- Jongeren schoppen keihard tegen het hekwerk, wat geluidsoverlast geeft. Suggestie: het hekwerk stiller maken of elders plaatsen.
- Prima speelgoed, degelijk.
- Verwijderen.
- Zo laten.

Waarom voldoet de speelplek aan de behoeften van de jongeren?

- Biedt uitdaging en een plek om te verzamelen en te hangen en er wordt gevoetbald.
- Contact met soortgenoten.
- Dit is vooral te danken aan de skysurf.

- Er moet altijd iets zijn voor de kinderen.
- Er wordt gebruik van gemaakt. Het is degelijk materiaal
- Ik weet het niet precies. Sommige jongeren gaan toch liever even blowen aan de vijver langs het spoor. Jammer is dat er (ondanks de aanwezigheid van een prullenbak) altijd rotzooi achterblijft. In de vijver leven kikkers en visjes. Langs de vijver staat dikwijls een reiger.
- Jeugd van alle leeftijden maakt er gebruik van. Bij 'goed' gebruik is het erg leuk. Bij 'fout' gebruik, wat helaas veel voorkomt, is het een bedreigende plek met name voor jonge kinderen. Toezicht nodig.
- Kinderen spelen er en hebben plezier.
- Omdat ze kunnen samenscholen, en klieren en lawaai maken.

Waarom voldoet de speelplek niet aan de behoeften van de jongeren?

- Door te frequent gebruik door te "oude" jongeren met drank en joints is de sfeer rond de speelplaats onplezierig. Jongere kinderen uit de wijk zouden er een plek moeten kunnen vinden maar helaas.
- Het is een hangplek geworden, waardoor die speeltoestellen overbodig zijn, weggegooid geld. Verplaatsing van de jeugd naar de vijver bij de Spoorbaan.
- Merendeel van de jongeren hangt alleen maar rond.
- Teveel hangjongeren. Bier/drank, wiet, peuken, chips-koek-snoep-afval. 'Muziek' radio (boemoeds). Grote groepen oudere jeugd: bedreigend. Ook veel na 22.00 gebruikt; hinderlijk bij slapen. Erg gehorig. Te weinig toezicht. Niemand controleert de plek 's nachts. Jongeren komen aan de deur bedelen voor water etc.

Suggesties ter verbetering van de speelplek

- Alles verwijderen en een speelweide creëren, zoals die jaren goed gefunctioneerd heeft.
- Het hekwerk staat dikwijls open.
- Laat dit de jongeren zelf aangeven. Gezien de geluidsoverlast voldoet het speelveld zeker niet aan de behoefte van de direct omwonenden.
- Meer toezicht op 'fout' gebruik. Drink-rookverbod op de speelplek en omgeving en handhaven, doen andere gemeentes al wel. Spelregelbord is er al lang niet meer - terugplaatsen. Meer controle dat er 's nachts geen groepen jeugd hangt. Helaas moeten de omwonenden nog veel te vaak zelf ingrijpen met te weinig stok achter de deur/weinig impact.
- Optreden tegen brommerjeugd en veel vaker afval opruimen.
- Tafeltennistafel moet verdwijnen, ideaal voor hangjongeren, wordt als zitplaats gebruikt.
- Tafelvoetbal en tafeltennis zijn minder geschikt voor die plek. Eventueel deze weg en dingen die meer actie geven. Strandvolleybal bijv. of een modern klimtoestel met slinger touw en glijbaan.
- Voor de groep van 14+ zal het wel voldoen: ontmoeten, blowen, gebruik van toestellen. Jongere kinderen vinden de oudere blijkbaar toch wat intimiderend. Toch moet deze plek ook voor hen leuk blijven. Misschien wat kleinere toestellen ook voor kleinere kinderen? Voorziet in behoefte. Maakt duidelijk dat dit niet alleen een hangplek is.
- Weer in de oude staat herstellen, dus weg met die toestellen, zodat de jongere kinderen er ook wat aan hebben.

Opmerkingen

- 1. Wij missen vragen over mogelijke overlast voor de direct omwonenden.
- 2. Er staat geen bord met regels waaraan de jeugd zich dient te houden, zoals een verbod op alcohol/drugs, leeftijd tot 16 jaar, sluitingstijd zoals bij Bakema kwartier, etc.
- 3. Er is geen eerlijke verdeling tussen jeugd en omwonenden. De jeugd kan 7 volle dagen gebruik maken van het speelveld. Voor omwonenden zijn er geen dagen of tijden dat het echt stil zal zijn. Vooral 's zomers is het steeds afwachten, juist als je in je tuin wilt verblijven. (of je moet wachten tot 22.00 uur!)
- 4. Een groene rust/zit/ontmoetingsplek bestaat voor de omwonenden nu helaas niet meer! Uit onderzoek blijkt hoe essentieel dit is (tegen stress).
- 5. Een speelplek zoals deze midden tussen de woningen is niet oké. En ook niet te begrijpen dat deze plek zo veranderd is. Vooral de jeugd van 12-16 jaar kan toch naar sportvelden.
- De rust is duidelijk weergekeerd. Er wordt gespeeld, de ergste overlast is verdwenen. Het hangen is vnl. verplaatst richting vijver. In de gaten blijven houden in verband met rotzooi trappen. Hekslot is kapot. Mijn man heeft dit bij de gemeente gemeld, hij werkt er.
- Dikwijls groepen jongeren tussen 22 en 02 uur, vooral op zaterdag en zondag geluidsoverlast.

- Het gebruik van de Kees Boekelaan door hardrijdende jeugd op brommers (vaak zonder helm) neemt mijns inziens toe. Dit leidt in de spijtstijden (van en naar scholen) maar ook aan begin van de avond, als de jongeren zich verzamelen, tot gevaarlijke situaties en geluidsoverlast.
- Ik ben vorig jaar mei op de Bongerdlaan komen wonen en heb eigenlijk geen overlast ervaren. Ik hoor af en toe wel jongeren praten, lachen of zelfs zingen, maar dat is voor mij geen overlast, maar misschien heeft dat te maken met het feit dat ik boven een kroeg heb gewoond in hartje Utrecht; ik ben gewend aan geluid. Ik vind het wel belangrijk dat jongeren zich vrij kunnen bewegen in een buurt en niet het gevoel hebben dat ze weggekeken worden. Zij hebben geen eigen huis (wonen vaak nog bij hun ouders) waar ze met vrienden lekker hun gang kunnen gaan, dus zoeken ze hun eigen ruimte. Dat begrijp ik goed. Ik heb me nooit ongemakkelijk of bedreigd gevoeld en woon met grote tevredenheid op de Bongerdlaan. En we zijn allemaal jong geweest.
- Ik denk dat er dingen moeten staan waarvoor je geen hulpmaterialen nodig hebt zoals bal of batjes. Als je er gaat spelen moet je nu van te voren bedenken dat je "iets" mee moet nemen en daar heb je dan weer de zorg voor. Met als gevolg dat je het kunt kwijtraken of niet verder gaat spelen zonder hulpmiddel. Hieruit concludeer ik dat het speelveld gedeeltelijk in de behoefte voorziet.
- Ik denk dat instanties de impact van intimiderend gedrag in je veilige 'thuisomgeving' niet moeten onderschatten. De meeste bewoners zijn niet 'streetsmart', en hebben geen verweer tegen een opstelling van jongeren die oneigenlijk is voor de manier waarop wij in onze jeugd met elkaar hebben leren omgaan (dwz dat de 'standaard' omgangsscenario's niet werken). Dat is heel erg ontregelend. Niet te lichtvaardig mee omgaan dus.
- Ik heb mijn naam bij vraag 21 niet ingevuld, omdat ik er weinig vertrouwen in heb dat dit veld ooit weer wordt zoals het geweest is. De gemeente heeft gekozen voor deze uitwas en neem van mij aan: ze doen geen stap terug!
- Ik kan alleen oordelen over de skysurf.
- Ik meende dat destijds is afgesproken dat op het "Perenplein" (tegenover Bongerdlaan 45) een bordje zou komen met de tekst: bedoeld voor kinderen tot 12 jaar (of 10 jaar). Bedankt voor de moeite die de gemeente heeft gestoken in dit project.
- Meer aandacht voor rommel opruimen: er staan wel een paar vuilnisbakken, maar afval ligt overal op het veld. Vragenlijst maakt geen onderscheid tussen relatie leeftijdsgroep <-> welk soort toestel gebruik. Veel jongeren "hangen" ook bij de vijver bij het spoor. Is daar vol aandacht voor? Op zich hebben wij geen geluidsoverlast, maar bewoners daar vlakbij mogelijk wel. Wel veel afval op de grond en in de vijver.
- Veel dank voor het aanpakken van het probleem in de zomer van 2006. Heb zelf geen last gehad van "overlast".